

Grundläggande granskning 2023

Valnämnden

Diarienummer:
Datum:
Handläggare:
Organisation:

Innehåll

Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Metod och avgränsning	4
Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?	6
Internbudget	6
Måluppfyllelse 2023	7
Bedömning	8
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	9
Internbudget	9
Måluppfyllelse för ekonomi	9
Iakttagelser nämndens ekonomiska utfall 2023	10
Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	11
Nämndens arbete	11
System för internkontroll och riskhantering	11
Sammanfattande analys och bedömning av de tre revisionsfrågorna	13
Bilaga 1 Nämndens mål	14
Bilaga 2 Avstämning hösten 2023	15
Iakttagelser Delårsrapport 31/8	15
Ekonomi	15
Ändamålsenlig verksamhet - verksamhetsmål	15
Iakttagelser intern kontroll	17

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Nämnderna och styrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna grundläggande granskat valnämnden.

PwC har som sakkunniga biträden till Linköpings kommun, enligt ramavtal för revisionstjänster KS26 2021-116, genomfört den grundläggande granskningen avseende nämnderna. Syftet med rapporten är att ge underlag till de förtroendevalda revisorerna inför framtagandet av den årliga revisionsberättelsen.

Arbetet har utförts av Lena Salomon, Elin Rylander och Linn Bergman i enlighet med kommunrevisionens beslutade projektplan 2023-05-23.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge revisorerna ett underlag till uttalande i en årlig revisionsberättelse.

Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
2. Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
3. Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar bygger på följande lagstiftning och kommunens styrdokument:

- Kommunallagen (2017:725).
- Linköpings kommuns reglemente, fastställt av kommunfullmäktige.
- Linköpings kommuns budget för 2023 med plan för 2024-2028.

Metod och avgränsning

Granskningen är översiktlig och har skett löpande över året. Den behandlar främst styrning mot mål och målpåfyllelse vid årets slut samt nämndernas systematiska arbete med intern

styrning och kontroll. Vi har också granskat om verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten, om målen uppnås och om verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt om adekvata och tillräckliga åtgärder för att uppnå fastställda mål vidtagits vid avvikelser.

Under året uppmärksammas kommunens och nämndernas styrande dokument och särskilda iakttagelser utifrån 2022 års granskning.

Granskningen har skett av nämndens internbudget och verksamhetsplan 2023, delårsrapport per augusti 2023 och verksamhetsberättelse för 2023. Vidare har vi tagit del av uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt nämndens handlingar och protokoll.

En avstämning av om resultaten i delårsrapporten den 31 augusti är förenliga med fastställd budget och mål för verksamheten lämnades till revisorerna hösten 2023. Avstämningen bifogas i bilaga 2.

Granskningens avrapportering sker utifrån fokus på avvikelser.

Företrädare för valnämndens kansli har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Granskning av om nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt enligt kommunens budget för 2023 och tilldelade ansvarsområden enligt Reglemente för Linköpings kommun (2022-05-31 §199).

Reglemente

I reglementet framgår nämndens uppdrag och ansvarsområden. Nämnden ska svara för genomförande av val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, folkomröstningslagen, lagen om kommunala folkomröstningar samt övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter.

Internbudget

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämndens mål utgår från de kommunövergripande målen*
- *Granskning av om det för målen anges förväntade resultat och vad verksamheten vill uppnå under budgetperioden*
- *Granskning av om nämndindikatorer finns, om de utgör ett underlag för värdering och analys av måluppfyllelse och har ett värde som visar vilket resultat som ska uppnås under perioden*

lakttagelser

Nämnden beslutade 2023-02-16 om internbudget för 2023. I bilaga 1 redovisas nämndens mål.

I internbudgeten för 2023 har nämnden ett mål med två indikatorer. Nämndens indikatorer för 2023 bedöms inte vara tydligt uppföljningsbara och vi kan av delårsrapporten inte utläsa vad bedömningen av indikatorerna baseras på då den enda kommentar som ges är att utfall för indikatorerna är tillgängliga efter 31 december.

Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styr- och ledningssystem är förvaltningarnas verksamhetsplaner en del av kommunstyrelsens och nämndernas internbudgetar. Aktiviteterna i verksamhetsplanen ska ha fokus på vad förvaltningen ska förändra och utveckla i verksamheten och ska ha en tydlig koppling till prioriterade styrdokument, nämndmål, strategiska utvecklingsuppdrag och/eller nämnduppdrag.

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om verksamhetsplanens aktiviteter har tydlig koppling till utvecklingsuppdrag, nämndmål och prioriterade styrdokument.*

- *Granskning av om verksamhetsplanens aktiviteter och handlingsplaner har fokus på vad förvaltningen ska förändra och utveckla i verksamheten.*

lakttagelser

Verksamhetsplan för 2023 finns som bilaga till av nämnden beslutad internbudget. I planen finns aktiviteter för nämndens mål enligt internbudgeten.

Måluppfyllelse 2023

Nämndens måluppfyllelse - om nämnden redovisat resultat som är förenligt med kommunens mål och nämndens förväntade resultat.

Löpande uppföljning

Granskningsinriktning:

- *Granskning av nämndens löpande uppföljning av mål och uppdrag.*
- *Granskning av om åtgärder vidtagits i de fall målen inte uppnås.*

lakttagelser

Nämnden har följt upp målen i delårsrapporten per den 31 augusti. Nämnden prognostiserade att en av nämndindikatorerna skulle uppnås och att en delvis kommer att uppnås. Nämnden lämnar ingen prognos för nämndmålet i delårsrapporten och redovisar ingen uppföljning av de kommungemensamma utvecklingsuppdragen. Vi kan inte utläsa att nämnden har vidtagit några åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen i samband med att delårsrapporten godkändes.

Nämndens måluppfyllelse 2023

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om måluppfyllelsen utgår från kommunens instruktioner för redovisningen av målen.*
- *Granskning av om redovisningen av det som uppnåtts är i överensstämmelse med de förväntade eller önskade resultaten som fastställts i förväg.*
- *Granskning av om det i redovisningen av måluppfyllelsen redogörs för prestationer och effekter som stödjer nämndens bedömning.*

lakttagelser

Nämnden redogör för årets måluppfyllelse i verksamhetsberättelsen. Se bilaga 1. Nämndens bedömning utgår från nämndens indikatorer och att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen.

Nämnden har följt upp och redovisat utfallet av internbudgetens nämndindikatorer. Indikatorerna redovisas dock på ett sätt som gör det svårt att bedöma dem. Exempelvis har

indikatorn "Beredskap för extra val" som målvärde att "upprätthållas" och utfallet redovisas som "Processkartläggning genomförd".

Valnämnden redovisar uppföljning av två av 11 strategiska utvecklingsuppdrag som framgår av nämndens internbudget 2023. Det framgår av uppföljningen att de två uppdragen som följs upp i någon mån är tillämpliga för valnämnden. Av dessa två uppdrag bedöms ett som pågående och ett kvarstår till 2024.

Nämnden har följt upp och bedömt sitt nämndmål för 2023. I redovisningen av måluppfyllelsen framgår det vad som ligger till grund för nämndens bedömning av målet.

Nämnden har beslutat om uppföljning av kommunledningsförvaltningens verksamhetsplan för valnämnden. Av nämndens aktiviteter bedöms två som klara och två som delvis klara.

Bedömning

Vår bedömning är att nämnden delvis genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på följande:

Internbudget

- Internbudgeten är upprättad enligt kommunens reglemente och styr- och ledningssystem. Målen innehåller nämndens förväntade resultat och vad verksamheten vill uppnå under budgetperioden. Verksamhetsplanen innehåller aktiviteter för samtliga mål i enlighet med den inriktning som anges i nämndens internbudget.

Löpande uppföljning av måluppfyllelse och vidtagna åtgärder

- Nämnden har löpande följt upp sitt nämndmål. Uppföljning av uppdrag gjordes endast i samband med verksamhetsberättelsen. Åtgärder med anledning av måluppfyllelsen har inte noterats i uppföljningen per den 31 augusti.

Måluppfyllelse 2023

- Vi delar nämndens bedömning att nämndens mål är delvis uppnått.

Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämnden redovisat att de uppnår beslutad budget.*
- *Granskning av nämndens löpande uppföljning av det ekonomiska utfallet.*
- *Granskning av om åtgärder vidtagits i de fall budgeten inte uppnås.*

Internbudget

Granskning av om internbudgeten är upprättad i enlighet med kommunens budget och kommunens reglemente.

lakttagelser

Av Reglemente för Linköpings kommun framgår nämndens uppdrag. Av kommunens budget framgår budgetramen för nämnden. Nämnden ska arbeta fram en budget med flerårsplan.

Nämnden beslutade 2023-02-16 om internbudget för 2023. Nämndens internbudget överensstämmer med kommunfullmäktiges beslutade budgetram för 2023.

Måluppfyllelse för ekonomi

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges budget.*
- *Granskning om åtgärder vidtagits i de fall inte budgeten uppnås.*

lakttagelser löpande verksamhet

Nämnden har följt verksamhetens ekonomi i tre delårsrapporter, per mars, augusti och oktober, som redovisats till kommunstyrelsen.

Nämnden har i den ekonomiska rapporteringen löpande prognostiserat utfallet på årsbasis. Nämnden prognostiserade den 31 augusti ett negativt resultat på - 42,2 tkr jämfört med budget. Enligt kommunens ekonomistyrningsregler ska nämnder som prognostiserar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Det prognostiserade underskottet överstiger inte 1 mnkr och det finns därför inte krav på åtgärdsplan.

lakttagelser nämndens ekonomiska utfall 2023

Nämnden redovisar ett underskott på - 47 tkr jämfört med budget.

Bedömning

Nämnden bedöms delvis ha en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Bedömningen grundar sig på följande:

- Budgetramen är överensstämmande med kommunens budget.
- Nämnden har löpande följt upp det ekonomiska utfallet.
- Nämnden har inte följt beslutad budgetram. Nämnden redovisar ett negativt resultat om - 47 tkr jämfört med budget. Underskottet motsvarar 4,3% av nämndens tilldelade budgetram, men underskrider 1 mnkr, vilket enligt kommunens ekonomistyrningsregler inte kräver att nämnden fattar beslut om åtgärdsplan.

Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskning av intern kontroll är en översiktlig granskning av den struktur som nämnden har för den interna kontrollen och hur den är integrerad i organisation, system och nämndens löpande arbete.

Nämndens arbete

Granskning om nämndens arbete bedrivits i enlighet med reglemente, internbudget och verksamhetsplan.

lakttagelser

Nämnden har haft fem sammanträden under 2023. Möten har genomförts i enlighet med sammanträdesplanen.

Strukturen för uppföljning och rapportering framgår av Linköpings kommuns reglemente.

Granskningen visar att nämnden fått återkommande rapportering från verksamheten och ekonomi i enlighet med kommunens reglemente och kommunens årsplanering.

Delårsrapporten per den 31 augusti innehåller bland annat årsprognos mot fastställd budget och prognos för måluppfyllelse av både verksamhets- och ekonomiska mål.

System för internkontroll och riskhantering

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämnden genomfört en riskanalys.*
- *Granskning av om nämnden upprättat en internkontrollplan.*
- *Granskning av redovisat resultat av utförd intern kontroll.*

I reglementet för Linköpings kommun framgår det att nämnderna och styrelsen ska vara uppmärksamma på risker. Av reglementet framgår också att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och styrdokument som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnderna och kommunstyrelsen ska årligen ta fram internkontrollplan och följa upp planen i en rapport.

lakttagelser

Förvaltningen har genomfört en riskanalys som legat till grund för internkontrollplanen 2023 och nämnden har tagit del av den i samband med delårsrapporten för 2023. Nämnden har beslutat om internkontrollplan för 2023 vid sammanträde 2023-02-16.

Statusrapport avseende internkontroll har lämnats till nämnden i delårsrapporten per augusti.

Nämnden har i februari 2024 följt upp internkontrollplan i en internkontrollrapport. Samtliga risker i nämndens internkontrollplan följs upp och redovisas i internkontrollrapporten och det framgår vilka kontroller som genomförts samt resultatet av dem.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på följande:

- Nämnden kan verifiera att de utövar styrning och kontroll över nämndens verksamhet. Vi gör bedömningen att nämndsarbetet har bedrivits enligt reglemente, internbudget och verksamhetsplan.
- Vi gör bedömningen att nämndens arbete med intern kontroll är förenligt med vad som anges i reglementet för Linköpings kommun. Vi bedömer att nämndens resultat av utförd intern kontroll i allt väsentligt är tillfredsställande.

Sammanfattande analys och bedömning av de tre revisionsfrågorna

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden delvis har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Vår bedömning utgår från följande:

1. **Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?:** Nämnden har delvis genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt utifrån mål, reglemente och budget.
Nämnden **rekommenderas** att vidta tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten.
2. **Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?** Vår bedömning utifrån genomförd granskning är att nämnden delvis har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin utifrån kommunens budget och nämndens internbudget och uppdrag i reglementet. Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse.
3. **Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?** Vår bedömning utifrån genomförd granskning är att nämnden i allt väsentligt bedriver ett systematiskt arbete med sin interna kontroll.

Bilaga 1 Nämndens mål

Nämnden redovisar i verksamhetsberättelsen följande måluppfyllelse.

Nämndens mål	Nämndens måluppfyllelse 2023.08	Nämndens måluppfyllelse 2023
Effektiv organisation med goda resultat	Ingen samlad bedömning	Delvis uppfyllt
Nämndindikator: <i>Beredskap för extra val</i>	Uppfylls	Processkartläggning genomförd
Nämndindikator: <i>Fler verksamheter bidrar till att göra valet till en kommunal angelägenhet</i>	Uppfylls delvis	Samarbete med fler aktörer

Bilaga 2 Avstämning hösten 2023

Iakttagelser Delårsrapport 31/8

Ekonomi

Revisionsfråga	Iakttagelse
Redovisar nämnden att de har förutsättning att uppnå budget?	Nämndens budget för 2023 är 1 084 tkr vilket överensstämmer med kommunfullmäktiges budgetramar 2023. Nämnden prognostiserar ett utfall för 2023 på 1 126,2 tkr. Det innebär en negativ budgetavvikelse på 42,2 tkr jämfört med budget. Orsaken till avvikelsen förklaras främst av av högre drift och licenskostnader för IT-system samt enstaka nödvändiga engångskostnader. Även en något högre kostnad för valnämndens sammanträden under året beräknas bidra till underskottet.
Redovisas avvikelser på verksamhetsnivå?	Nämnden redovisar inte avvikelser på verksamhetsnivå.
Har nämnden vidtagit åtgärder vid avvikelser av budgetutfallet?	Enligt kommunens ekonomistyrningsregler ska nämnder som prognostiserar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Det prognostiserade underskottet överstiger inte 1 mnkr och det finns därför inte krav på åtgärdsplan.

Ändamålsenlig verksamhet - verksamhetsmål

Revisionsfråga	Iakttagelse
Har nämnden följt upp målen enligt internbudgeten?	Nämnden redovisar att en av nämndindikatorerna kommer att uppnås och att en delvis kommer uppnås. Nämnden lämnar ingen prognos för nämndmålet i delårsrapporten. Nämnden redovisar ingen uppföljning av de kommungemensamma utvecklingsuppdragen.
Är målen uppföljningsbara?	Enligt kommunens instruktioner ska målen vara formulerade som ett önskvärt tillstånd. Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Nämndens indikatorer för 2023 bedöms inte vara tydligt uppföljningsbara och vi kan av delårsrapporten inte utläsa vad

	bedömningen av indikatorerna baseras på då den enda kommentar som ges är att utfall för indikatorerna är tillgängliga efter 31 december.
Följs verksamhetsplanen upp?	Verksamhetsplanen följs upp. Av uppföljningen framgår ingen helårsbedömning av aktiviteterna men de är bedömda. Två aktiviteter är påbörjade, en upprätthålls och en är inte påbörjad.
Har nämnden vidtagit åtgärder med anledning av måluppfyllelsen?	Vi kan av delårsrapporten inte utläsa att nämnden har vidtagit några åtgärder med anledning av den prognostiserade måluppfyllelsen.
Identifierade risker	I nämndens delårsrapport anger att det vid valet 2022 blev tydligt att utvecklingen i omvärlden kräver ett ökat fokus på säkerhetsarbete och att förändringar i vallagen gällande till exempel avskärningar får konsekvenser som gör verksamheten mer resurskrävande. De senaste valens jämna resultat kombinerat med förändringarna i det politiska landskapet ställer också ökade krav på kommunerna att ha beredskap för eventuella extra val, vilket även det påverkar de ekonomiska förutsättningarna.
Övrig av betydelse för nämndens framdrift	Valnämnden ser att såväl personella som ekonomiska resurser behöver fortsätta att prioriteras, vilket har påtalats under lång tid. Inför 2023 fick valnämnden en utökad budgetram med 620 tkr för att kunna tillsvidareanställa en valsamordnare som har i uppgift att arbeta med valrelaterade frågor även mellan valåren. Det anges vara ett steg i rätt riktning när det gäller att behålla kompetens och ökar förutsättningarna för att kunna bedriva ett långsiktigt utvecklingsarbete. För att möta framtida behov gjordes anspråk på en utökning av valvaktmästarresurs under de mest intensiva valmånaderna i planeringsunderlaget inför 2024, vilket inte fick gehör i budget 2024 för Linköpings kommun.

lakttagelser intern kontroll

Revisionsfråga	lakttagelse
Nämndens arbete	Nämnden har under våren 2023 beslutat om delegationsordning.
Har styrelsen kontinuerligt följt upp verksamhet och ekonomi?	Nämnden har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapport per den 31 mars och 31 augusti. Händelser av väsentlig betydelse har noterats i delårsrapporten per 31/8.
Har nämnden beslutat om internkontrollplan	Beslut i samband med att internbudget 2023 beslutades 2023-02-16.
Har internkontrollplanen följts upp? <ul style="list-style-type: none"> • redovisas avvikelser? 	I internkontrollplanen framgår när arbetet ska följas upp och redovisas. I delårsrapporterna för mars och augusti lämnas en kortfattad beskrivning av nämndens internkontrollarbete.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som grund för kontrollerna i internkontrollplanen?	Förvaltningens har genomfört en riskanalys som legat till grund för internkontrollplanen, och nämnden har tagit del av denna i samband med delårsrapporten för 2023. . Revisorerna har under år 2023 medverkat på ett sammanträde och genomfört utbildning i riskanalys och internkontrollarbetet vilket var uppskattat.
Har nämnden kontrollmoment inom alla de områden som framgår av internkontrollhandboken?	Enligt handboken ska planen innehålla kontrollmoment inom följande områden: <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhet och organisation • Personal • Ekonomi • Administration • Oegentligheter, mutor och jäv. Det finns inga kontrollmoment för områdena personal, ekonomi, administration samt oegentligheter, mutor och jäv.